

Sygn. akt IV CZ 24/05

POSTANOWIENIE

Dnia 13 kwietnia 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tadeusz Żyznowski (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Bronisław Czech (sprawozdawca)

ze skargi Gminy Miasta T. - Miejskiego Zakładu Komunikacji w T. w przedmiocie uchylenia wyroku Zespołu Arbitrów w W. z dnia 31 sierpnia 2004 r. sygn. akt (...) w sprawie z powództwa Gminy Miasta T. - Miejskiego Zakładu Komunikacji w T. przeciwko S.(...) Spółce z o.o. w B. o modyfikację specyfikacji w części dotyczącej warunków zbiornika paliwowego, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 kwietnia 2005 r., zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego w T. z dnia 22 grudnia 2004 r., sygn. akt VIII Ca (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w T. wyrokiem z dnia 10 listopada 2004 r. zmienił wyrok Zespołu Arbitrów w W. z dnia 31 sierpnia 2004 r. w ten sposób, że stwierdził iż opis zbiornika paliwowego zawarty w części 2 pkt 2 ppkt 6 Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ) sporządzony przez zamawiającego – Gminę Miasto T. – Miejski Zakład Komunikacji w T. – nie utrudnia uczciwej konkurencji.

Od wymienionego wyroku Sądu Okręgowego wniósł kasację wykonawca – S.(...) sp. z o.o. w B., którą Sąd odrzucił postanowieniem zaskarżonym zażaleniem, przyjmując, że jest ona niedopuszczalna.

Wykonawca w zażaleniu wniósł o uchylenie postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżący zdaje sobie sprawę z tego, iż ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177 ze zm.) stanowi w art. 198 ust. 4, że od wyroku wydanego na skutek skargi na wyrok zespołu arbitrów kasacja nie przysługuje. Uważa jednak, że przepis ten jest sprzeczny z Konstytucją RP albowiem narusza zasadę sądowego wymiaru sprawiedliwości (art. 175 ust. 1) oraz zasadę dwuinstancyjności postępowania sądowego (art. 176 ust. 1).

Kwestia niestosowania przez sądy powszechne pod rządami Konstytucji z 1997 roku niekonstytucyjnych ustaw była przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego m.in. w następujących orzeczeniach: z dnia 7 kwietnia 1998 r., I PKN 90/98 (OSNP 2000, nr 1, poz. 6), z dnia 26 maja 1998 r., III SW 1/98 (OSNP 1998 nr 17, poz. 528), z dnia 26 września 2000 r., III CKN 1089/00 – (OSNC 2001, nr 3, poz. 37), z dnia 29 sierpnia 2001 r., III RN 189/00 – (OSNP 2002, nr 6, poz. 130), z dnia 4 lipca 2001 r., III ZP 12/01 (OSNP 2002, nr 2, poz. 34). W tezach tych orzeczeń względnie w ich uzasadnieniach wyrażony został pogląd, że sądy powszechne są uprawnione do badania zgodności przepisów ustawowych w Konstytucją i do odmowy ich stosowania z powodu sprzeczności z przepisami Konstytucji. Podstawy dla powyższego poglądu upatrywano w regule wykładni mającej za punkt wejścia hierarchię źródeł prawa, zgodnie z którą akt wyższej rangi uchyla akt niższego rzędu w zakresie w jakim zachodzi między nimi sprzeczność, w niedopuszczalności orzekania na podstawie przepisów niekonstytucyjnych przy jednoczesnym braku obowiązku sądu występowania do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym, w zasadzie niezawisłości sędziowskiej, a także w dyrektywie bezpośredniego stosowania Konstytucji wyrażonej w art. 8 ust. 2 Konstytucji. Wskazywano, że stwierdzając sprzeczność przepisu ustawy z Konstytucją sąd orzeka na podstawie Konstytucji oraz że nie uchybia to kompetencji Trybunału Konstytucyjnego, ponieważ nie prowadzi do uchylenia przepisu ustawy i nie ma mocy powszechnie obowiązującej, a jedynie stanowi o rozstrzygnięciu indywidualnego stosunku społecznego, które nie wiąże innych sądów orzekających na podstawie tych samych ustaw.

Powyższy pogląd pozostaje w opozycji do stanowiska prezentowanego przez Trybunał Konstytucyjny, zgodnie z którym sąd powszechny jest uprawniony do badania zgodności przepisu ustawy z Konstytucją, jednakże nie jest władny pominąć

takiego przepisu przy rozstrzyganiu sprawy; powinien skierować odpowiednie pytanie prawne do Trybunału Konstytucyjnego, a jeżeli nie zdecyduje się na skorzystanie z tej próby usunięcia normy ustawowej z systemu prawa, to nie może odmówić jej mocy obowiązującej (por. uzasadnienie postanowienia TK z dnia 22 marca 2000 r. P 12/98 – OTK ZU 2000 r. Nr 2, poz. 67, uzasadnienie wyroku TK z dnia 4 października 2000 r. P 8/2000, OTK ZU 2000, nr 6, poz. 189, wyrok TK z dnia 31 stycznia 2001 r. P 4/94). Również w niektórych orzeczeniach Sądu Najwyższego wyrażony został pogląd, że bezpośredniość stosowania Konstytucji nie oznacza kompetencji do kontroli konstytucyjności obowiązującego ustawodawstwa przez sądy oraz że dopóki nie zostanie stwierdzona przez Trybunał Konstytucyjny niezgodność aktu normatywnego z Konstytucją, dopóty akt ten podlega stosowaniu (zob. np. uzasadnienie postanowienia z dnia 18 września 2002 r. III CKN 326/01 – niepubl., uzasadnienie wyroku z dnia 7 listopada 2002 r. V CKN 1493/00 – niepubl. oraz wyroku z dnia 27 marca 2003 r., V CKN 1811/00 - niepubl.).

Niezależnie od oceny trafności twierdzenia skarżącego, Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym zażalenie, przyjmuje, że tylko Trybunał Konstytucyjny jest kompetentny do orzekania w przedmiocie zgodności aktu normatywnego z Konstytucją (art. 188 Konstytucji RP). Dopóki to nie nastąpiło w odniesieniu do art. 198 ust. 4 ustawy – Prawo o zamówieniach publicznych, sąd jest związany tym przepisem. Przyjęcie poglądu przeciwnego naruszałoby zasady porządku prawnego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Dlatego zażalenie podlega oddaleniu (art. 385 k.p.c. w zw. z art. 393¹⁸, 393¹⁹ i 397 § 2 k.p.c. w brzmieniu i w numeracji obowiązującej przed dniem 6 lutego 2005 r., stosownie do art. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, Dz. U. z 2005 r. Nr 13, poz. 98).